

Jonger kalven door beter kijken

Voordelen tikken aan

24

Een lagere afkalfleeftijd levert veehouders meerdere voordelen op. Door beter naar jongvee te kijken kan de **leeftijd sneller omlaag**.

GEMIDDELD kalven vaarzen af rond de 26 maanden, maar veehouders en deskundigen zijn er wel over uit dat die leeftijd lager kan. Een kortere opfokperiode scheelt immers geld. En toch is hier in de afgelopen pakweg 20 jaar weinig aan veranderd. De afkalfleeftijd is sinds 1995 wel met 23 dagen gezakt, maar de zo gewenste leeftijd van 24 maanden is voor veel veehouders nog lang niet in beeld.

Voor de meeste bedrijven is dat geen onwil maar een gebrek aan inzicht in het jongvee. Dat zegt Laura Winter, jongveespecialist bij ForFarmers: "In de praktijk zie je dat veehouders het beseft niet hebben wanneer een pink klaar is om te insemineren. De meeste pinken zijn al veel verder in ontwikkeling dan de veehouders in de gaten hebben. Daar laten zij kostbare tijd liggen."

Jonger kalven voordeliger

De laatste jaren treedt er echter wel een kentering op. Dit wordt mede ingegeven door de hele fosfaatregelgeving. Daarvoor geldt; hoe jonger vaarzen afkalven hoe gunstiger dat is voor de fosfaatruimte op het bedrijf. Door eerder afkalven staat er minder jongvee op het bedrijf en is er meer fosfaatruimte beschikbaar voor melkvee. "Uitgaande van een bedrijf met 100 koeien scheelt het terugbrengen van 26 naar 24 maanden een veehouder op basis van bedrijfsspecifiek fosfaatvoordeel 269 kilo fosfaat. Ga je zelfs terug naar 22 maanden, dan levert dat ruim 500 kilo fosfaat op. Ruimte die voor koeien overblijft", rekt Sjaak de Kleijne, jongveespecialist bij Agrifirm, voor.

Het fosfaatvoordeel dat jonger afkalven met ➔

Door jongvee eerder te insemineren is veel voordeel te behalen. Pinken zouden rond een leeftijd van 12 maanden klaar voor inseminatie moeten zijn.

FOTO: RONALD HISSINK

zich meebrengt, kan de aangekondigde korting op fosfaatrechten geheel of voor een groot deel dekken. Ook op financieel vlak heeft het jonger afkalven zijn voordelen. Bij een gelijk vervangingspercentage rekent Winter een verhoging van de netto-voerwinst van €10.542 (zie tabel).

Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere voerkosten voor het jongvee omdat er gemiddeld minder jongvee op een bedrijf staat. Verlaagt een melkveehouder het vervangingspercentage op het bedrijf ook nog eens dan kan het financieel voordeel oplopen tot €18.000.

Focus beter verdelen

De voordelen zijn dus duidelijk, maar de grote vraag is; hoe realiseert een veehouder die verlaging van de afkalftijd? De belangrijkste reden waarom de afkalftijd nauwelijks gedaald is, is dat veehouders meestal onvoldoende focus hebben voor jongvee. De nadruk ligt op de koeien omdat daar direct geld wordt verdiend. Alleen vergeten veehouders dat door jongvee onnodig langer te laten lopen, geld blijft liggen. Voor het uitbesteden van opfok wordt vaak met €1,60 per dag gerekend, een maand later afkalven kost dan zo'n €50 per dier. Degenen die jongvee uitbesteden zijn juist kien op de afkalftijd en stellen hier in de overeenkomst vaak afspraken over op. Menig opfokker krijgt minder of zelfs geen geld wanneer de vaarzen over de gewenste afkalftijd heen gaan.

Voor veel veehouders is al veel winst te behalen

door vaker en beter naar het jongvee te kijken. Er wordt nog vaak gerekend met een inseminatieleeftijd van 15 maanden, terwijl de meeste pinken al veel eerder inseminatierijp zijn. Door vaker naar de dieren te kijken en ze op zijn minst te meten, krijgt

advertentie

Diamond V[®] is a cow's best friend

Economisch-wetenschappelijk onderzoek toont aan:

Dit is uw beste investering in vertering

- ◆ Hogere voerefficiëntie (met name ruwvoervertering)
- ◆ Gezondere koeien (met name pensgezondheid)

Uw saldo: hogere netto opbrengst per koe

Bijkomende voordelen:

- ◆ Gunstig effect op kringloopwijzer
- ◆ Minder verlies als gevolg van hittestress

Informeer bij uw voerleverancier naar de voordelen van **Diamond V** of bezoek onze website www.speerstra.com

T +31 (0)514 569 001 | E mail@speerstra.com | I www.speerstra.com

FOTO: MARCEL VAN HOORN

Een goede melkperiode aangevuld met het juiste krachtvoer en ruwvoer geeft kalveren de juiste start.

een veehouder al snel meer inzicht in de ontwikkeling. Wat Winter betreft zouden veel stallen anders ingedeeld moeten worden: "Maak een aparte groep waar je op moet letten voor inseminatie en zet die groep pinken op een plek in de stal waar ze goed opvallen. Bijvoorbeeld vooraan. En loop gewoon wat vaker door je jongveestal heen." Voor veehouders waar de tijd ontbreekt, adviseert Winter het gebruik van halstransponders of stappentellers om de tochtigheid waar te nemen.

Om de aandacht beter bij het jongvee te hebben adviseert Henk van der Horst, verkoopleider bij Denkavit, veehouders protocollen op te stellen. "Bij protocollen gaan de gedachten al gauw naar grote bedrijven, maar ook voor een bedrijf van 80 koeien is het interessant om werkwijzen en werklijnen op te schrijven. Weeg of meet de dieren zodat je inzicht krijgt in je resultaat en daarop kunt sturen. Stel doelen met adviseurs en monitor en evalueer die."

Geen groei laten liggen

Om de afkalftijd werkelijk op 24 maanden te krijgen moet een pink rond de 12 maanden al klaar voor inseminatie zijn. Bij de eerste tochtigheid wordt niet gelijk geïnsemineerd, dat kan probleemloos bij de tweede. Maar waar veel veehouders geen rekening mee houden is dat er gemiddeld 1,5 tot 1,7 rietje wordt gebruikt voor een dracht. Dat betekent dat die pink van 12 maanden al gauw richting de 15 maanden loopt als ze daadwerkelijk drachtig is.

Om een pink op 12 maanden op het inseminatiegewicht van 400 kilo te krijgen, moet vanaf dag één hard gevoerd worden. "Melkveehouders laten echt veel liggen. Vaarskalveren halen vaak de 700 gram

Ruim € 10.000 voerwinst te verdienen

verlaging van 26 naar 24 maanden scheelt ruim € 10.000

	26 maanden 100 kg melk	totaal	24 maanden 100 kg melk	totaal
melkomzet	30,00	255.135	30,00	255.135
voerkosten	22,45	190.923	21,70	184.555
voerwinst	7,55	64.212	8,30	70.580
afschrijving vee		7.679		5.691
veeomzet		17.919		18.462
mestafzet		9.018		7.375
netto voerwinst	7,69	65.434	8,93	75.976

Uitgangspunten: bedrijf 100 melkkoeien, productie 8.500 kg melk/jaar, grond 40 ha grasland, 10 ha snijmais, melkprijs € 0,30/kg, aankoop ruwvoer € 0,18/kg ds, aantal jongvee op 26 mnd 76, aantal jongvee 24 mnd 66. bron: ForFarmers

Jonger afkalven bespaart vooral op voerkosten en mestafzet. Daarnaast levert het meer fosfaatruimte op.

Daling afkalftijd ingezet

gemiddelde leeftijd bij eerste keer afkalven, in maanden

Met de juiste aandacht voor de ontwikkeling van jongvee zal de afkalftijd de komende jaren nadrukkelijk naar de 24 maanden gaan.

groei per dag niet, terwijl stierkalveren in de vleeskalverhouderij gemakkelijk 850 gram halen in de eerste 10 weken. Sekseverschil is geen excuus want dat is in de eerste maanden te verwaarlozen", stelt Gert van Trierum, productmanager bij Denkavit.

Meer melkpoeder per dag tijdens de melkperiode heeft uiteraard effect op de groei, maar harder voeren alleen zorgt niet voor een betere groei. Het totaalplaatje in de kalverstal moet kloppen. Dus goede en voldoende biest, hygiëne in de stal en een lage ziektedruk. Ook ziet Van der Horst dat veehouders vaker kiezen voor duurder, kwalitatief beter poeder.

Meer of luxer melkpoeder voeren in de eerste weken betekent niet dat niet tijdig aandacht aan de ruwvoerverstrekking moet worden besteed. Ruw- en krachtvoer zijn de basis voor de pensontwikkeling. Zodra de melkperiode voorbij is blijft hard voeren het devies. Al wordt in de tweede helft van het eerste jaar de conditie leidend om problemen te voorkomen, stelt De Kleijne: "Er is altijd gedacht dat een vaars wel wat reserve kan hebben. Maar een te ruime conditie heeft slechte invloed op het drachtig worden en geeft bij afkalven problemen. Door te wegen of te meten weet je hoe en waar je moet sturen. Dat monitoren wordt nog te vaak vergeten."

Anne-Marie van der Linde

